

Беркита Юлія*здобувач другого рівня вищої освіти,**Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка**Науковий керівник: Кондратьєва Т.Б., кандидат філологічних наук,**доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови*

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

У контексті реформування системи освіти в Україні та реалізації концепції Нової української школи, яка передбачає перехід від засвоєння знань до формування ключових компетентностей, особливої значущості набувають інтерактивні методи навчання.

Слово інтекратив (пер. з англійської *inter* – взаємний, *act* – діяти) означає взаємодіяти. Звідси інтерактивний метод – це спосіб взаємодії через бесіду, діалог [2, 25]. Енциклопедія освіти тлумачить інтерактивні методи навчання як «способи організації активної взаємодії учнів: вчителя у навчальному процесі з метою досягнення визначених дидактичних результатів» [3].

Основою інтерактивного навчання є постійна та жвава взаємодія всіх учнів; це – обопільна освіта, колективне, групове навчання в співпраці [6, 5].

Метою інтерактивного навчання є створення сприятливих умов для навчання, в яких учень відчуває свій успіх та досягає власної високої інтерактивної ефективності. Це забезпечує високу результативність навчального процесу [1].

Інтерактивні методи зазвичай розглядаються як такі, у межах яких учень виступає рівноправним учасником навчального процесу. Він не обмежується роллю пасивного слухача, а активно долучається до всіх видів діяльності, що відбуваються на уроці. У практиці навчання іноземних мов інтерактивні методи тісно пов'язані з розвитком критичного мислення, яке проявляється як результативна інтелектуальна діяльність учнів у процесі організації та здійснення освітньої взаємодії [4].

Актуальними є дослідження Н. Коломієць, О. Пехота, Л. Пироженко, О. Пометун, М. Скрипник та О. Ярошенко, що охоплюють теоретичні аспекти, пов'язані із визначенням сутності інтерактивних методів, їх класифікацією та ефективністю для досягнення навчальних цілей [5].

А. Золотарьова зазначає, що інтерактивне навчання слід розуміти як освітній процес, побудований на активному спілкуванні. На її думку, результативність навчання значною мірою залежить від наявності трьох ключових складників комунікації: комунікативного, який забезпечує передавання й збереження як вербальної, так і невербальної інформації; інтерактивного, що полягає в організації взаємодії учасників у спільній діяльності; а також перцептивного, пов'язаного зі сприйняттям і взаєморозумінням між людьми [4].

О. Пометун та Л. Пироженко практикують інтерактивні методи навчання як сукупність технологій, що включають в себе чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, розумові і навчальні умови та процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [5, 24].

Отже, основною ознакою інтерактивних технологій є організація тісної взаємодії усіх учасників освітнього процесу між собою, а в окремих випадках і з технічними засобами навчання, а також домінування активної діяльності під час засвоєння нових знань.

А. Золотарьова зазначила, що інтерактивне навчання на уроках англійської мови спрямоване на розвиток ряду ключових компетентностей [4]. Зокрема, комунікативної (уміння ефективно спілкуватися англійською мовою в усній та писемній формах, дискутувати, грати ігри); мовленнєвої (аудіювання, говоріння, читання, письма); соціальної й громадянської (уміння працювати в команді, поважати думку інших, досягати спільного результату); критичного мислення (аналізувати інформацію, висловлювати та артикулювати свою думку іноземною мовою); міжкультурної (усвідомлювати культурні особливості англomовних країн, толерантне ставлення до них); інформаційно-цифрової (використання цифрових ресурсів, онлайн-платформ, мультимедійних засобів); уміння навчатися впродовж життя (розвиток самостійності, самооцінювання та мотивації до вивчення іноземних мов).

Слід зазначити, що використання інтерактивних методів навчання сприяє взаємодії учасників освітнього процесу з метою взаєморозуміння, спільного вирішення навчальних завдань, залученню до активного пізнавального пошуку.

Таким чином, інтерактивне навчання передбачає використання активних методів взаємодії. Порівняно з традиційними методами, вони активізують процес навчання та систематизують пізнавальний інтерес учнів; розвивають навички критичного мислення; підвищують ефективність засвоєння навчальної програми через практичне спрямування. Використання інтерактивних методів навчання в освітньому процесі сприяє функціонуванню знань, умінь та навичок, розвитку особистісних якостей, функціонуванню ключових компетентностей учнів.

Використання інтерактивних методів навчання дає змогу здобувачам освіти аналізувати навчальну інформацію; творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу; вчитися висловлювати власну думку; дискутувати; моделювати різноманітні ситуації; збагачувати власний соціальний досвід; вчитися працювати в групі; шукати компроміс; розвивати навички проєктної діяльності; самостійної роботи; творчого виконання робіт.

Інтерактивне навчання базується на наступних принципах: *активності* (для досягнення поставлених цілей кожен учень має брати активну участь у процесі спілкування і активно взаємодіяти з іншими); *відкритого зворотнього зв'язку* (забезпечення можливості висловлення учасниками групи думок, ідей чи заперечень щодо поставлених завдань); *експериментування* (забезпечення активного пошуку учнями нових ідей і шляхів вирішення поставлених завдань);

довіри у спілкуванні; рівності позицій (вчитель не нав'язує учням свої думки, а діє разом та на рівні з ними. Своєю чергою, кожен учень має змогу побувати у ролі організатора, лідера) [7].

Проводячи аналіз інтерактивного навчання, необхідно враховуючи численність класифікацій пов'язаних з розумінням даного почуття. Існує декілька класифікацій інтерактивних методів навчання. Залежно від функції діалогу інтерактивні методи поділяються на інформаційні, пізнавальні, мотиваційні та регулятивні. Залежно від дидактичної мети інтерактивні методи поділяють на превентивні, імітаційні та неімітаційні. Залежно від місця у навчально-виховному процесі методи інтерактивного навчання поділяють на ті, що використовуються для повідомлення навчальної інформації, для формування та вдосконалення умінь та навичок, а також для контролю результатів навчання. Залежно від ролі педагога та учнів інтерактивні методи можуть бути: пасивні, активні та інтерактивні [1, 2, 3, 5].

О. Пометун та Л. Пироженко, враховуючи відсутність у науковій літературі будь-якої класифікації інтерактивних технологій навчання, поділяють їх умовно за формами навчання (моделями), у яких реалізуються інтерактивні технології. Залежно від мети уроку та форм організації навчальної діяльності учнів, інтерактивні технології поділяються на:

- інтерактивні технології кооперованого навчання;
- інтерактивні технології колективно-групового навчання;
- технології ситуативного моделювання;
- технології опрацювання дискусійних питань.

Класифікація інтерактивних технологій відповідно до мети уроку та форми організації навчальної діяльності

Таким чином, на уроках доцільно та ефективно застосовувати систему методів навчання в різних комбінаціях. Застосування певних методів навчання залежить від мети та завдань кожного заняття.

СПРИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бичківська Т. Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови. Науковий блог. Національний університет «Острозька академія». Івано-Франківськ, 2017. С. 4.
2. Вербицька О. Інтерактивні методи навчання предметів природничого циклу. Початкова школа. 2007. № 6. С. 25-27.
3. Енциклопедія освіти / Академ. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. К: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
4. Золотарьова А. В. Інтерактивне навчання на уроках англійської мови як складова інноваційних технологій: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції «Особливості викладання української та іноземної мови в школі: теорія та практика». Херсон, 2020. С. 3.
5. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. К., 2002, 136 с.
6. Шевченко Є. Використання інтерактивних технологій для розвитку пізнавального інтересу на уроках англійської мови. Англійська мова та література. 2005. № 24. С. 4-6. <http://Multycourse.com.ua/ua/page/19/69>.

Бзовицька Ольга

*здобувач другого рівня вищої освіти,
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Науковий керівник: Кондратьєва Т. Б., кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ ГРАМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Сучасний етап розвитку іншомовної освіти в Україні характеризується інтенсивним пошуком інноваційних стратегій, що дозволяють адаптувати процес навчання до викликів глобалізації та цифровізації. Формування іншомовної граматичної компетентності (ГК) залишається одним із найбільш дискусійних питань лінгводидактики, оскільки вимагає балансу між структурною правильністю та комунікативною доцільністю. В умовах полікультурного простору граматична компетентність розглядається не лише як знання морфологічної та синтаксичної систем, а як комплексна здатність особистості коректно інтерпретувати та продукувати смисли в різноманітних